

Mellékletek

1. Az *-(j)ű/- (j)ű* szuffixummal ellátott, jelzői funkciójú főnevek élettelen birtokosokhoz járulásának gyakorisága az egyes kódexekben (*-gal a két tagból álló szerkezetekben előforduló *-(j)ű/- (j)ű* képzős főneveket jelöltem meg):

Előfordulási gyakoriság								
-(j)ű/- (j)ű	Apor		Bécsi		Bod		Birk	
	élő birtokos	élettelen birtokos	élő birtokos	élettelen birtokos	élő birtokos	élettelen birtokos	élő birtokos	élettelen birtokos
bölcsességű			1					
drágálátosságú *			1					
elméjű *			1					
erősségű *			2	2				
gazdagságú				1				
hálálátosságú				1				
húrú *		2						
iszonyú *						1		
kegyességű			1					
keményességű		1		2				
magasságú				3				
nevű *					2			
szentségű *		1		1				
szépségű	1				1			
színű *			2	1				
összesen	1	4	8	11	3	1	0	0
totál	5		19		4		0	

2. Az *-(V)s* szuffixummal ellátott, jelzői funkciójú főnevek élettelen birtokosokhoz járulásának gyakorisága az egyes kódexekben:

Előfordulási gyakoriság								
-(V)s	Apor		Bécsi		Birk		Bod	
	élő birtokos	élettelen birtokos	élő birtokos	élettelen birtokos	élő birtokos	élettelen birtokos	élő birtokos	élettelen birtokos
akaratos	1							
alázatos				1				
állhatatos				4				
atyafiúságos								2
békességes			1					
bolondságos								1
bűnös							7	
csodálatos			1					
dicséretes		3						
dicsőséges	1		2	3				
drágalátos				2				
édes	1							
édességes	2						3	1
ékes		1	2	4				
ékességes								
ellenséges			1					
engedelmes			2					
erős	1	2	7	11				
félelmes			2					
felséges	8	2	8	2				
fényes				7				1
fényességes	1							
fertőzetes				6				
gyalázatos				1				
gyönyörűséges								1
győzedelmes			1					
halálos								6

haragos							1	
házas					1			
hitványságos							1	
irgalmas			1					
irgalmasságos								1
jeles			1					
jóságos								4
jószágos								1
keserűség		4						
keserves								2
keservességes								1
kívánatos				5				
kőfalas				4				
nagyságos		1						
nyavalyás	2				1		4	2
nyavalyásságos								2
panaszos				1				
rettenetes							2	4
szerelmes		2	1	2				
tisztaságos		1						
töredelmes			1	2				
töretetes				1				
tövises				1				
tüzes				1				2
undokságos								1
végezetes				2				
vigasságos		1						
összesen	17	17	31	60	2	0	18	32
totál	34		91		2		50	

3. A -(j)ű/-(j)ű képzős keresésre kapott találati eredmények kódexek szerint:

Apor-kódex:

1. {} {93} a **tíz húrú {94} zsoltárban** éneklek hegedűben .
2. Isten , új eneket éneklek teneked . {} {158} a **tíz húrú zsoltárban** éneklek teneked .
3. Úr kedig tette {99} mennyeket. {} {99} vallat és **szépségű személye** előtt .
4. kinek a keresztfa oltárán **megsült szentségű testét** ő rózsáló vérével kóstolván élünk Istennek.
5. a husvét napjának estjén a megpusztító angyaltól {175} megotalmaztatván fáraónak **keménységű hatalmából** megmenekedvénk , {} {175} immár mi húsvétunk Krisztus , {} {175} ki mondatik áldoztatott báránynak , {} {175} ő teste áldoztatott tisztaságnak pogácsájába .

Bécsi-kódex:

6. és úgy {11} Judit és úgy Arfaxád , médusoknak királya sok nemzeteket alázott vala ő urasága alá , és ő raka igen **nagy erősségű várost** , kit nevezte Ekbatánának .
7. Melótosznak kedig **minden gazdagságú városait** kivívá , és Tarsisnak minden fiait megfosztá , és Izrael fiait megfosztá , kik valának a kietlen orcája ellen és Keleon földjének északkeletére .
8. és megtöre **minden magasságú városokat** ,
9. ki kellett ő neki , és malasztot lele ő személye előtt , hogy némbéri ékes öltözetet adna hamar ő neki , és ő részeit neki adná és **hét {52} drágálátosságú lányokat** királynak házából ,
10. hogy minket **keménységű szolgálattal** nyomorítanak meg ,
11. ő kedig **rózsaszínű személlyel** megöntöztetvén ,
- 12–13.

és a **bölcsességű és a kegyességű orvos** felel neki :

14. és kellett ő neki e tanács , és parancsola megalkotni a **magasságú keresztet** .
15. és ő seregéből való **erősségű férfiaknak** parancsolá ,
16. és ő diadalmazik királyokon , és **erősségű fejedelmek** lesznek ő nevetései , ő minden erős rakáson nevet , és egybegyűjti , és megveszi őtet .

17. a nap haragnak napja , töredelemnek és gyötrelemnek napja , hívságnak és nyavalyának napja , sötétségeknek és homálynak napja , ködnek és forgószeleknak napja , trombitának és üvöltésnek napja a megerősített városokra és a **magasságú szegletekre** .
18. látott e próféta férfit vörös lovon ülöt és állót a gyakor mirtusz közepett , ki látásnak ez oldozatja : a vörös lóra ellő férfiún jóllehet angyal értessék , demaga
19. mert e **megmondott színű lóra** láttatott elleni , vérnek győzedelmét jegyzi azon népre adatandót , ki Izraelnek népét fogságba adta vala .
20. és az elő szekérben vörös lovak és a más szekérben fekete lovak és a harmad szekérben fehér lovak és a negyed szekérben **különb színű lovak** és erősek .

21–22.

ha kész elmével és erősen ez **hálálatosságú és szentségű törvényekért** tisztos halállal éltettedem .

23. és bemegyén a bővelkedő és az gazdag városokba , és teszi , melyeket ő atyái nem tettenek és ő szüleinek atyái : ragadozatokat és foszlatot , és ő **erősségű gondolatai** ellen tart tanácsot és ez ideiglen .
24. és az felelvén , atyai szóval monda : nem teszem azért , {87} mert én atyámfia **keménységű gyötrelmet** követett , nem tagadom meg Urat .

Birk-kódex:

-

Bod-kódex:

25. azért példa olvastatik **Arisztotelész nevű pogány** bölcsességéről , ki mikor jutott volna halálára , kérék őtet az ő tanítványai , hogy mondana nekik valami jó tanulságot .
26. és mikor ezt gondolnája az vitéz , íme jelenék őneki egy **szépségű asszonyállat** , ki monda az vitéznek : mit gondolkodol énrólam ?
27. hasonlatosok ezek néminemű emberhez , ki mikor egy **unikornis nevű vad** előtt futna , hogy őtet meg ne marnája , esék egy nagy verembe .
28. és midőn aláhullna , egy bokorhoz kapaszkodék , esmeg ő kezeivel és lábaival álla egy **állhatatlan iszonyú köre** .

4. A-(V)s képzős keresésre kapott találati eredmények kódexek szerint:

Apor-kódex:

29. {} {43} üvöltök **felséges Istenhez** . {74} és mondék : {} {74} ma kezdettem .
30. {} {74} e **felséges jogjának** változtatját . {74} megemlékeztem {75} Úrnak művelkedeteiről .
31. {} {78} és **felséges Isten** ő szabadítójuk . {78} és szerették őtet ő szájukkal és nyelvükkel , {} {78} hazudának öneki .
32. {} {176} legyen dicsőség Atya Istennek , {} {176} ékesség **felséges Krisztusnak** , {} {176} tisztesség Szentléleknek , {} {176} ki három személyben és egy állatban .
33. {} {176} oh **felséges Úristen** , segélj minket .
34. {177} tennen magad **felséges Jézus Krisztus** Szentlélekkel Atya Istennek dicsőségében.
35. {80} és kísértettek , {} {80} és megharagudták **felséges Istent** .
- 36–37.
{} {123} és üldözött **nyavalyás embert és koldust** .
- 38–39.
{} {148} ki kihozta ő közepéből Izraelt . {} {148} **erős kézben és felséges karban** .
40. 148: ki megvert sok nemzeteket , {} {148} és megölt **erős királyokat** .
- 41–42.
161: legyen mi Istenünknek **vígasságos és ékes dicséret** .
- 43–44.
167: tégedet apostoloknak **dicséretes karjai** . {} {167} tégedet prófétáknak **dicséretes számai** .
- 45–47.
{} {179} téged apostoloknak **dicsőséges kara** , {} {179} téged prófétáknak **dicséretes száma** , {} {179} téged dicsér mártíromoknak **fényességes seregei** .
48. {} {170} származzék mint vő ő tereméből a szűz anyának **tisztaságos lakodalmából** .
49. mennyek és földiek {171} **szerelmes aláztondattal** vallák .

50. dicsőség legyen **felséges Atyának** és igen nagy dicséret ő Fiának Szentlélekkel egyembe ma is örökkül örökké .
51. **felséges Szentháromság** , téged minden szellek dicsérnek , {} {174} kiket a keresztnék titka miatt üdvözítvén birsz örökké . {} {174} amen .
52. 176: békesség **jó akaratos embereknek**
53. 183: íme békességben én **kesorúséges keserúségem** .
54. Uram , ki hozzád hasonló **nagyságos szentségben** , {} {185} ijedetes és dicséretes és csodálatosakat tevő ?

55–56.

oh **édességes Szűz Mária** , {} {211} ki **nagy keserúséges hallás** lön az időben ,

57. demaga én anyai szívemet Simeonnak ő **szerelmes törje** adtam szívemet által folyja.
58. 215: oh **édességes Szűz Mária** , mely nagy keserúséget vállal .
59. 215: ő **keserúséges epessége** vallásán .

60–61.

{216} oh **szentséges édes Szűz Mária** , mely **nagy keserúséges hallás** az időben lő teneked .

62. {64} monnal jelenség lettem sokaknak . és te **erős segedelem** .

Bécsi-kódex:

63. tud tégedet erős elméjű nébernek lenned .
64. jöjj minékünk , **békességes úr** , és éltessél mi szolgálatunkkal , miként kellettendik teneked .
65. **erős férfiakat** és választottakat hadakozatra .
66. de mert **engedelmes Úr** , erről penitenciát tartsunk ,
67. és azért annak alázzuk mi lelkünket , és **töredelmes szelletben** és aláztatottban szolgáljunk őneki .
68. melyek néber **ékes öltözetre** illenek vala , a XII . hónap hónap fordul vala .
69. s egybegyülekezének minden **kőfalas városok** szerint , és kőfalatlan városokban , és azért azon napot szerzették gyönyörködeteknek és vigasságoknak jeles ünnepévé .

70. kik a nem **kőfalas városokban** és falvakban lakoznak vala , Adar hónap XIV . napját szerzék vendégsébe és örömbé
71. agagita Ámán kedig , Hamdata fia , vala **dicsőséges király** előtt , és akara ártani Mardokeusnak és ő népének királynak két meddőiért ,
72. mutatand , ő feleségükkel és gyermekükkel eltörlessenek ő ellenségüktől , és azok közül egynek se kegyelmezzen e **jeles esztendőnek** XII . havában , (?)
73. azért minden ajtókon szerével bemenvén állapék király ellen , hol az ül vala ő országának székin királyi ruhákba öltözvén , és arannyal és **drágalátos kövekkel** (utána nézni) fénylvén , és vala igen **félelmes személlyel** .
74. az igen felette **csodálatos anya** kedig , és jók emlékezetének méltó ,
- 75–76.

és az inkább **dicsőséges halált** {91} választa , hogy nem a **fertőzetes életet** ,

77. és ők én hasonlatosságomért és a kevesenné **töretetes életnek** idejéért megcsalatkozzanak ,
78. mert **irgalmas Isten** vagy ,
79. és megszabadít titeket **ellenséges fejedelmeknek** kezekből .
80. mert szerzette Isten megalázni minden magas hegyet és **felséges kőszirteket** és völgyeket betölteni földnek egyeneséiglen ,
81. és ma nem nyithatjuk meg mi szánkat , **gyalázatos bosszúság** lettünk te szolgálidnak és azoknak ,
82. Mesak és Abednegó , a **felséges élő Istennek** szolgálói ,
83. jelenségeket és csodákat tett énnálam a **felséges Isten** .
84. a **felséges Isten** országot és nagyságot ,
85. **tüzes folyó** és gyors származik vala ő orcájából ,
86. és ítéletet ad a **felséges szentjeinek** , és az idő eljőve , és az országot megvevék a szentek .
87. az ország kedig és hatalom és az országnak nagysága , ki vagyon minden mennynek alatta , a **felséges szent** népének adattassék , kinek országa örök ország , és minden királyok szolgálnak a felségesnek ,
88. valóbizony a bak vall vala igen **fényes szarvat** ő szarvai között .
89. és elvevé őtőle az **állhatatos áldozatot** ,
90. és meghal a **dicsőséges földön** ,

91. te kedig menj el a **végezetes szerzésre** , és megnyugszol , és állapol te nyugodalmadban napoknak végében .
92. és elfeledte Izrael ő tevőjét , és rakott templomokat , és Júda rakott **erős városokat** , és ereszték tüzet ő városaiba , és megmarja annak házukat .
93. mert ő atyafiak között oszt , hoz Úr aszaló szelet , a kietlenből felmenőt , és megaszalja ő ereit , és megpusztítja ő forrásait , és ő elragadja minden **kívánatos edényeknek kincsét** .
94. igen **szerelmes szőlőket** plántáltok ,
95. azért ezt mondja Úr : te feleséged e városban paráználkodik , és te fiaid és te leányaid törben esnek le , és te földed kötéllel mértetik meg , és te a **fertőzetes földben** halsz meg , és Izrael fogságában megyen el ő földjéből .
96. ki mentől jobb ököztük monnal paliurus , azaz néminemű **tövíses fű** , és ki igaz monnal tövis a sövényről.

97– 98.

a napon jó Asszíria tehozzád és te **erős városodiglan** és az **erős várostól** fogván a folyóiglan és tengertől fogván tengeriglen és a hegyből a hegybe.

99. megharagvó Úr és győzedelmező Úr, **győzedelmes Úr** és hirtelenkedetet valló, győzedelmeze Úr ő ellenségeiben, és ő megharagozék ő ellenségeinek,
100. másod prólógus Habakuk erős küzdő és kemény áll ő őrizetin, és tőteszti ő grádicsát az **erős rakáson**, hogy Krisztust a kereszten igyekezze, és mondjon: befedte mennyeket ő dicsősége és ő dicséretével teljes föld.
101. de ezt is vehetjük közönségest, hogy engedelmetlen emberi személyben szól, hogy **panaszos szóba** és sérelemmel teljesbe fakadjon mondván, mire nézed a megutálókat, a kegyetlen tőlétől igazabbat megnyomodván, és vesztegelsz?
102. ha ez igaz, Szofonías próféta, kit hogy úgy mondjak próféta névvel, és ő öregebbjeinek **dicsőséges neméből** nemzettetett.
103. kapitulum másod egybe jövetek, egybe gyülekezzetek **nem szerelmes nemzet**, mielőtt szüljön e látás monnal port elmúló napot, {280} mielőtt jöjjön tirátok Úr hirtelenkedetének haragja, mielőtt jöjjön tirátok ő méltatlankodatjának napja.
104. ez a **dicsőséges város** bizodalommal lakozó, ki mond vala ő szívében: én vagyok, és énkívülem nincs egyéb több, miképpen lettél pusztulatba , baromnak hajléka ?

105. Etiópiának folyói elvöl onnan én alázatosaim, én himlésemnek fiai ajándékot hoznak énnekem s **végzetes ítélet napjáról** és a zsidóknak bizonyságos megfordulásukról Krisztus Antikrisztus meghalván.
106. és Józsue áll vala öltöztetvén **fertőzetes ruhákkal**, és áll vala az angyalnak orcája előtt.
107. ki felele', és monda' önekik, kik állnak vala őelőtte, mondván: vegyétek el a **fertőzetes ruhákat** öröla.
108. és monda': ezek a **fényes olajnak** két fiai, kik állnak minden földnek uralkodójának.
109. és elhintettem őket minden országok szerint, melyeket nem tudtanak, és a föld megpusztítottott ötőlük azért, hogy nem volna menő és forduló, és a **kívánatos földet** vették kietlenbe.
110. és leszen a napon, úgy mond seregeknek Ura, elvesztem bálványok neveket földről, és nem emlékeztetnek továbbá, és hamis prófétákat és **fertőzetes szelletet** elveszek földről.
111. és jöven teszen őrajta ő akarata {163} szerint , és nem leszen , ki álljon ő orcája ellen , és állapik a **fényes földön** , és megemésztetik ő kezében .
112. ostornak szózata és jó hirtelenkedetének szózata és kerék rívásának és szekerek csikorgatásának és felmenő lovagoknak és **fényes töröknek** és villamó szucsáknak és megöldöklöttek sokaságának és nehéz romlásnak és dögöknek nincs vége , és leesnek ő testekbe .
113. és lön seregek Urának igéje énhozzám mondván : ezt mondja seregeknek Ura : a negyednek böjtje és az ötödnek böjtje és a hetednek böjtje és a tizednek böjtje leszen Júda házának örömbe és vigasságba és **fényes ünnepletekbe** , csak igazságot és békességet szeressetek .
114. mindenek felett **erős Isten** , hallgassad meg ő szavukat , kik sem egy egyéb reménységet nem vallanak , és szabadíts meg minket a kegyetleneknek kezéből , és ments meg engem én félelmemtől .
- 115–117. ifjaknak kedig **erős példát** hagyok , ha kész elmével és erősen ez **hálálatosságú és szentségű törvényekért** tisztos halállal éltettetendem .
118. és ma , Uram , Izraelnek Istene , ki kihoztad te népedet Egyiptomnak földjéből **erős kézben** , és földi jelenségekben és mennyei jelenségekben , te nagy tehetségben és magas karban , és tettél temagadnak nevet , miként vagyon ez napon .
119. és ma mi Urunk Isten , ki kihoztad te népedet Egyiptomnak földjéből **erős kézben** , és tettél temagadnak nevet e nap szerint , bűnhettünk , hamisságot tettünk , Uram , te minden

igazságodban , unszollak , forduljon el te haragod és te hirtelenkedeted te városodról ,
Jeruzsálemről , és te szent hegyedről .

120. felkel kedig **erős király** , és uralkodik sok hatalmakkal , és teszi , mely kelletendik őneki .
121. és jó észfeknek királya , és egybegyűjti a rakást , és megveszen **erős kőfalas városokat** , és délszaknak karjai nem szenvednek , és feltámadnak ő választottai ellent állani , és nem leszen erősség .
122. hegyeknek tetején szöknek miként szekereknek szózatja , miként pozdorját megmaró tűz lángjának szózata , miként viadalra készült **erős nép** .
123. mert én ismertem ti sok fertőzetességeket és ti **erős bűnötöket** , igaz ellenségek ajándékokat vesztek , és szegényeket a kapuban megnyomorgattok .
124. és {224} megjelentetik az ítélet monnal **erős áradat** .
125. és ítél sok nemzetek között , és megfedd **erős nemzeteket** igen messziglen , és megszegdelik ő törüket szántóvasakba és ő szucsájukat kapákba : nemzet nem veszen tört nemzet ellen , és nem tanulnak továbbá hadakozniuk .
126. és vetem a sántálót maradékokba és azt , mely munkálkodott vala , **erős nemzetbe** , és Úr Isten országol őrajtuk Sionnak hegyén mától fogván és örökiglen .
127. te minden **erős rakásaid** miként füge ő elő gyümölcseivel , ha megrázattatandanak , esnek az evőnek szájába .
128. és jönnek sok népek és **erős nemzetek** Jeruzsálembe seregek Urát megkeresni és Úrnak orcáját unszolni .
129. megharagvó Úr és győzedelmező Úr , győzedelmes Úr és hirtelenkedetet valló , győzedelmeze Úr ő ellenségeiben , és ő megharagozék ő ellenségeinek , ő **engedelmes Úr** és nagy erősségben ,

130–131.

és nincs a mai időben fejedelem és próféta és vezér , sem áldozat , sem áldomás , sem ajánlat , sem gerjesztet , sem seregeknek helye teelötted , hogy meglelhetnénk te irgalmasságodat , és **töredelmes lélekben** és **alázatos szelletben** fogadtassunk ,

132. lássad , mely merész szó és némiképpen káromlaté ő teremtmőjét ítéletbe hívni és a **töredelmes edény** a törlejtő ellen vetekedni , mire illetén avagy olyatán lett légyen ez és figyelmezendő .
133. és mondák neki ő vitézei : ki utálja még ez hébereknék népét , kik ily igen **ékes némbereket** vallanak , hogy ezekért méltán őellenük ne vívjunk

134. és vegyenek némbéri **ékes öltözetet** és egyebeket ő kellemetességükre valókat .
135. ki nem keresé némbéri **ékes öltözetét** , de valamelyeket meddő Hege , a szűzeknek őrzője akart volna , ezeket adá neki öltözetre .
136. és mondá király Aspenáznak , ő meddői fejedelmének , hogy bevinne Izrael fiai közül és királyi nemzetből és nemes nemzetből való gyermekeket , kikben sem egy szeplő nem volna , **ékes személyűeket** ,
137. menj ki napnyugat felé való minden ország ellen , és jelennen azok ellen , kik megutálták én uraságomat , ne engedjen te szemed sem egy országnak , és minden **kőfalas várost** énnekem engesztelj .
138. megmarattatott Izrael , ma lett nemzetekbe monnal **fertőzetes éden** .
- 139–140.

és metéljétek meg ti szíveteket , és forduljatok ti Uratok Istenhez , mert kegyes és irgalmas , engedelmes és sok irgalmasságú , és **felséges , irgalmas gonoszságokon** .

141. az napokban én , Dániel , gyászolkodom vala három heteknek napjaiban , **kívánatos kenyeret** nem ettem , és hús és bor én számon be nem ment , de ingyen kenettel sem kenettettem meg , mígnem beteljesednének három heteknek napjai .
142. mert íme , eleredtenek a pusztulattal , Egyiptom {193} egybegyűjti , Memfisz eltemeti őket , ő **kívánatos ezüstjüket** csalán öröklí , bojtortján ő hajlékukban .
143. {323} két boldogoknak mondanak minden nemzetek , mert ti lesztek **kívánatos föld** , úgy mond seregeknek Ura .
144. azért Noémi látván , hogy Rut **állhatatos elmével** szerzette volna övele mentét , nem akara ellenkedni , sem továbbá készlele övéihez fordulni .
145. erő kedig adattaték őneki az **állhatatos áldozat** ellen bűnökért , és igazság földre terjesztetik le , és teszi , és boldoglatik .
146. {153} és hallék egyet a szentekből beszélőt , és mondá egy szent a másiknak , nem tudom kinek szólónak : míglén nyomottatik meg a látás és az **állhatatos áldozat** és a pusztulatnak bűne , mely lett , és a sanctuarium és az erősség ?
147. mi ez énnekem , hanem csak emberek üdvösségének megismertetett új és hirtelen **szerelmes meghirdetése** ?
148. valóbizony Uzija , Izrael népének fejedelme , mondá őneki : áldott vagy te , leányom , a **felséges Úr Istentől** minden némberek felett földön !
149. mert szerzette Isten megalázni minden magas hegyet és **felséges kőszirteket** és völgyeket betölteni földnek egyeneséiglen , hogy Izrael szerelmest járjon Istennek tisztességében .

150. veszik kedig a **felséges Isten** szentjeinek országát , és megtartják az országot mindörökkön örökké .

151. térdet hajtok a **felséges Istennek** ?

152. ki vala az ország hatalmát veendő , és Józsuét , Jehocadak fiát , a **felséges papot** inti ,

153. ruháztatott lenruhákkal és ő farcsikai megszorítottak **fényes arannyal** ,

Birk-kódex:

154. s mit használ szegényeknek osztani , és szegénnyé lenni , ha **nyavalyás lélek** kevélyebb leszen gazdagságot megutálván , hogynem mint volt őtet bírván .

155. mert amit szermérmetlen teszten asszonyállatok asszonyállatokon rútul paskolván és játszódván , nem csak özvegyeknek és Krisztusnak illetlen szolgálóleányainak , kik szent szándékban vannak , de sőt még **házas asszonyállatoknak** és házasulandó szüzeknek sem kell tenni .

Bod-kódex:

156. és ezt meglátván az ő kegyes anyja , Szűz Mária , térdre esék ő szent fia előtt , és ezt mondá : kérlek én szerető fiam , hogy ne tegyed ezt , de emlékezzél meg az te **édességes beszédedről** , holott azt mondtad : nem akarom az bűnösnek halálát , de hogy inkább éljen , azt akarom .

157. azért szerető atyámfiái , jó húgaim , eszettekbe vegyétek magatokat , és úgy éljetez ez világon , hogy az **jóságos dolgok** lenyomódják az gonoszokat .

158. de miért a test **hitványságos állatból** szereztetett az földből , mindenha gonoszokat kíván , kik léleknek kárhozatjára vannak .

159. ó azért **bűnös ember** vedd eszedbe ezeket , hogy el ne veszesd testedet , lelkedet és mindeneket , melyeket vallasz avagy {6v} megvallhatsz .

160. azért , hogy a lélek , midőn volna okosságos , meggyőztetett , és megcsalatott a testnek ő **bolondságos késztetésének** miatta .

161–162.

atyafiúságos egyenlőség reá felel mondván : ha egyebeket **jóságos művelkedetteddel** felül haladsz , jobb és használatos , ha magadat megalázod .

163. az igaz {8r} feddésnek szabadsága reá felel mondván : hogy **atyafiúságos szeretetért** embernek ő atyjafiát szembe kell megfeddnie , és az rágalmasságtól meg kell oltalmaznia magát .
164. tekinte az veremnek fenekére , láta egy nagy **rettenetes sárkányt** , ki ő szájából lángos tüzet ereszt vala , és ő száját megtátván kívánja vala őtet megmarnia .
165. ha kedig ellene állásnak ábrázatját kérded , ím ez , hogy minden bűnnek ellene , kivel kísért , {9v} **jóságos dolgot** vess .
166. {10r} felül leszen az **haragos bíró** , alul az rettenetes pokol , jog felől az vádoló bűnök , bal felől számtalan ördögök kínokra vonván , belül az lelkiismeret leszen mardosván , és kívül mind ez világ égvén .
167. ó én Istenem , vajha eszükbe vennék ezt a **bűnös emberek** , az ördög három bűnök miatt nagyobb részre kárhoztatja az lelket .

168–169.

és az világos és **fényes palotáktól** a rettenetes és sötét koporsóba , és virágokkal és külön-külön kárpitokkal megékesült palotákból vitettetnek a bűdös koporsóba , és minden marhával teljes palotákból az szegény **nyavalyás koporsóba**.

170. hol vagy az elmúlt pompaság , hol vagy az elmúlt dicsőség , hol vagy az szolgálknak serege , hol vannak az szép ruhák , **aranyos bársony kamuka** , hol vagy az lány és gyenge ágy , hol vagy az külön-külön jó megfőtt éték , és venerék !
171. és ki **gyönyörűséges étkekkel** jóllakik vala az ebédlő házba , íme mostanában az férgektől megemésztetik az koporsóban .
172. továbbá úgy szól egy szentírásbeli doktor az halálnak emlékezetéről mondván : gyakorta kell embernek ő szívébe forgatnia ezt , hogy mikor a **bűnös lélek** ki fog szakadnia a testtől , mely nagy félelemmel üttetik meg , és az lelkiismeretnek mennyi sok mardosó ösztöneivel szaggattatik meg .
173. ez világi életnek **nyavalyásságos szegénységéért** mikor alája tekint ez világnak völgyére , és ez homályos földre , öfölte kedig csodálja az örök világosságnak fényességét , nyilván megismeri , hogy mind éj volt és sötétség az , mit szeretett ez világon .
174. mikor azért ezek és ezekhez hasonlatosok jelen lesznek , miképpen halálnak előtte közel járók , azonnal ott vannak minden tétemények , beszédek és gondolatok , kiket tett , melyek mindenek **keserves tanúbizonyságot** tesznek , őket tevének ellene , és nem akarván azokra tekintenie , kényszerítettik rájuk néznie .

175. ha kedig őtet bal kézre ítélendi az ő érdemének feketesége , és ő gonosz téteményének **undokságos förtelmessége** legottan nagy rettenetességgel üttetik meg , és erőszak szerint való hirtelenséggel háboríttatik meg , és erővel kényszeríttetik kimennie az **nyavalyásságos testből** .
176. mikor azért az boldogtalan lélek idestova tekint , látja az ő ruháját , kit vallott az keresztvíznek fölötte , fényest , szeplőtelen , feketébbnek lennie az fekete szuroknál és hollónál , tehát gyarlóságosan felfohászkodik **rettenetes siralommal** és kiáltással mondván : jaj , jaj , énnem !
177. íme pokolbeli angyalok jönnek teledbe , és megéneklik teneked a bánatnak és szomorúságnak énekét , az igen **keservességes éneket** .
178. negyednapon azért ez **nyavalyás nemesember** igen megnehezedék az kórságnak miatta , és küldé levelét szolgájának miatta a remetéhez , hogy eljöne .
179. imádjátok Istent mind széllel , hogy mutassa meg nekünk , miképpen ez **nyavalyás bűnösnek** lelke megyen ki a testből , és hová megyen .
180. ki bemenvén és megállván őelőtte , mondá neki : ó te átkozott **bűnös ember** , íme én vagyok a te angyalod , és hozzád jöttem , ki neked jegyeztettem volt ifjúságodtól fogva te őrizetedre .
181. és egyéb **irgalmasságos dolgokat** tettél volna , én mind ez könyvben írtam volnék be , és azokat ítéletnek napján Istennek előtte és mind ez világ előtt kiolvastam volna .

182–183.

és megnyitá az angyal az könyvet , kit tart vala , és mondá neki : ó átkozott lélek , mindenha téged követtelek , mindenha téged intettelek , hogy **jóságos dolgokba** foglaltad volna magadat , és semmi **jóságos dolgokat** nem tettél , kit beírtam volnék ez könyvben , minek okáért én nem dicsekedém teveled az én angyaltársaim között .

184. látván ezeket az remete ismét tekinte az háznak ajtajára , és látá egy fekete embert bejönie , és az kórnak házába bemennie , és őutána egy **tüzes széket** vinnie , és őtet reá ülnie .
185. az **nyavalyás kór** kedig mondá : íme örömet énekelek , és megvigasztallak .
186. az leszen én **keserves nyugodalmam** mindörökkül örökké .
187. felele' az ördög : ez könyvnek neve engedelmetlenség **hét halálos bűnökkel** egyetembe , és minden levelén több-több vagyon ezer ígénél .
188. a te **édességes fiadat** , mert az én bűneim igen nagyok , és igen ingerlettem én őtet haragra , mert inkább szerettem az én akaratomat és ez világot , hogynem Istenemet .

189. ezután elevé járula az angyal , és mondá : miért hogy **halálos múlt** ki ez világból , és isteni szeretetet vallott , méltó , hogy először megtisztuljon , és menjen be mennyországba .
190. ezeket hallván asszonyunk , Szűz Mária mondá : én **édességes fiam** , te azt mondtad , hogy a te barátaid segíthetnék a lelket .
191. de minek okáért én **édességes anyám** te szeretetesebb vagy énnekem mind én barátaim felett , azért én szent anyám kérjed , amit akarsz , és minden megadattatik teneked .
192. továbbá eszedbe vegyed , hogy az **bűnös emberrel** ő halálának idején hármak osztoznak , tudniillik féreg , ördög és ez világ , ki mind úgy szereti az ő részét , hogy az két részen nem adnája .
193. ó azért **bűnös ember** , mit fekszel bűnökben , eszedbe vegyed ez veszedelmeket , és oltalmazd magadat őtőlük .
194. és ez nem csoda , mert miképpen Isten megjelentette , úgy mennek be pokolba a **bűnös lelkek** , miképpen az eső .
195. siratja az Istennek **rettenetes ítéletének** , indulhatatlan szoros bosszúállásának kifejezését jelen lennie , kit el nem távoztathat .
196. régentén Isten egy szent jámbornak olyan **rettenetes dolgot** mutata , mert láttaték őneki , hogy Urunk Krisztus ülne egy aranyos székbe , és az ő szent anyja , Mária , mellette , és mind az ő szentjei körüle .
197. és mondá a Szűz Mária : én szerető fiam , egy kérést kérek tetőled , tudniillik hogy ez lélek ne lássa a **rettenetes ördögöket** , és sokáig ne hallja az ő megnevetésüket és gyalázatukat , és hogy ne érezzen hőséget , és legottan mindenek megbocsáttatának őneki .
198. azért szerető atyámfia ennyi sok beszédből eszedbe vegyed magadat , féljed Istennek ő **rettenetes ítéleteit** , és szolgálj Szűz Máriának , mert valaki őneki ájtatossággal szolgál , ő halálának idején el nem vész .
199. gondoljad meg , holott vannak az királyok , jobbágyok , hercegek , nemesek , kik ennek előtte voltak , aranyat , ezüstöt és egyéb marhákat gyűjtöttek , ettenek , ittanak , vígadtanak , és **halálos bűnben** múltanak ki ez világból , és örök pokolra mentenek .
200. s ezenképpen leszen mindennek , ki **halálos bűnbe** hal meg .
201. kik közül az hét főördögök kereskednek szeretetesen az **hét fő halálos bűnokről** , ha meglelhetnék az lelkekben .

202. hogyha kedig nem lehetik az **fő halálos bűnöket** , tehát az ő katonái szeretettest kereskednek az bűnöknek ágazatairól , kiknek miatta avagy csak purgatóriumra vonhatnáják őtet .
203. tehát a boldog Szűz Mária három dolgot vete az ördögnek őelébe , és mondja : mondjad meg énnekem te **nyavalyás ördög** , tudod -e te embereknek gondolatát , avagy nem .
204. tehát asszonyunk , Szűz Mária bosszantván az ördögöt mondá neki : ó te **nyavalyás ördög** , miképpen őrizted a te könyvedet , és miképpen törölted azt el , ki benne volt megírván?
205. azért olvastatik példa , hogy egyszer Isten ez három bűnökért , kevélységért , fősvénységért , és parázñaságért , akará mind ez világot elvesztenie eresztvén őreája **három tüzes lándzsákat** ő haragjában .